

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

WI:

Datum: 16 maart 2011

Plaats Nieuwe raadzaal

Tijd: 20.00 – 22.30 uur

Aanwezig: dhr. H.J.M. Akkermans (voorzitter), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), mw. M. Dekker (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. J.M. van Keulen (VVD), dhr. A. Rutte (VVD), mw. A. Postma (GroenLinks), mw. L.I. van der Vegt (GroenLinks), mw. A.M.J. Riemersma (Stads partij), dhr. J.P. Dijk (SP), mw. L.R. van Gijlswijk (SP), dhr. J.H. Luhoff (D66), dhr. B. Benjamins (D66), mw. A. Kuik (CDA), dhr. M. Verhoef (ChristenUnie), dhr. J.P.A. van Rooij (Student & Stad), mw. R.M. Grijpstra (PvdD)

Namens de griffie: mw. F. Hijlkema (commissiegriffier)

Wethouders: dhr. T. Schroor, mw. E. Pastoor, mw. J. Visscher

Verder aanwezig: Prof. dr. J. van Dijk (RUG)

Afwezig m.k.: dhr. A.J. Bolhuis (Stads partij), mw. G.E.J. van der Meulen (D66), mw. R.J.A.M. Krüders (Student & Stad), dhr. G.J. Kelder (PvdD)

Verslag: C.C.M. Koster-Bosma (Notuleerservice Nederland)

Algemeen deel:

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Welkom aan alle aanwezigen.
- Hoewel het een reguliere vergadering is, zal het toch anders dan anders zijn. Eén onderwerp (participatiebudget) is afgefallen, zoals de wethouder heeft bericht. Daardoor is er meer ruimte voor een goede discussie naar aanleiding van de inleiding door prof.dr. Van Dijk.
- Wethouder Schroor zal de introductie van de spreker verzorgen.
- Na afloop van de presentatie is er eerst gelegenheid tot vragen, daarna een open gesprek.
- Werkbezoek 'Groen Gras' samen met de commissie Beheer en Verkeer op 1 april a.s. van 13.00 uur tot 17.00/18.00 uur.
- Werkbezoek vliegveld Eelde: vrijdagmiddag 22 april, 15.00 uur tot 16.30 uur. Dit blijkt Goede Vrijdag te zijn. Na inventarisatie stelt de voorzitter vast dat het werkbezoek gewoon doorgang kan vinden.
- John Dekker (nu nog RO/EZ) wordt vanaf 4 april a.s. commissiegriffier Werk en Inkomen.

Wethouder Schroor:

- Het bedrijvenbeleid van het kabinet is op 24 februari bekendgemaakt. Het Rijk trekt zich terug uit regionaal economisch beleid (Pieken in de Delta) en gaat inzetten op topsectoren. Voor Groningen is dat Energie en *Life Science* en *Healthy Aging*. Het Rijk doet ook afstand van regionale ontwikkelingsmaatschappijen, zoals de NOM. Op dit moment beraadt de gemeente zich op haar positie in de discussie rondom het afstoten van de NOM. Zodra bekend, zal het college hierover nadere informatie verstrekken.
- Toenemende rijksfocus op Randstad en Brabant (*Mainport* en *Brainport*).
- Energiekaart is een troef voor het noorden, in het SNN voert men een lobby richting het Rijk om het speerpunt Energie goed op de agenda te krijgen. Er wordt gedacht aan de term *Energyport*. Onder die noemer zal SNN een rapport aanbieden aan premier Rutte om ervoor te pleiten dat Energie een van de topsectoren wordt in het rijksbeleid.
- *Healthy Aging* wordt niet genoemd in het rijksbeleid, maar wel in het Europees beleid. Daar wordt met name ingezet op de Europese agenda.
- Nadere ontwikkelingen zullen worden gemeld.

Wethouder Pastoor:

- De VNG is druk bezig met overleg met het kabinet, over het al dan niet ondertekenen van het bestuursakkoord. Eén belangrijk onderdeel weerhoudt nog, de 'Eénregeling onderkant arbeidsmarkt'. Het college denkt dat de manier waarop hierin wordt bezuinigd, niet acceptabel is.

Dhr. Rutte (VVD):

- Vraagt of mw. Pastoor het artikel in Elsevier heeft gelezen, waarin wethouders van de vier grote gemeenten hierover uitspraken doen, waarvan drie niet bepaald negatief waren. Met name Amsterdam is van mening dat het prima kan met minder geld. Graag reactie van de wethouder.

Wethouder Pastoor:

- Heeft het artikel niet gelezen en is benieuwd naar de argumenten van de drie collega's.
- Wijst op het feit dat er voor invoering van de regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt de suggestie is gedaan dat de volgende uitgangspunten gehanteerd worden, namelijk:
 - Voldoende middelen om het de gemeente toe te delen in plaats van het in rijkshanden te houden
 - Ontschotting van middelen
 - Vrijheid van handelen
- Er is geconstateerd dat op dit moment op geen enkele manier aan deze drie voorwaarden wordt voldaan.

Wethouder Visscher:

- Actualiteit Thuiszorg Groningen. Er is een overeenkomst getekend tussen Thuiszorg Groningen en Thuiszorg Service Nederland (TSN). De gemeente heeft gekeken of continuïteit en kwaliteit van zorg gewaarborgd zijn. Dit lijkt zeker het geval.
- Doet de mededeling in deze commissie omdat de commissie Onderwijs en Welzijn voorlopig niet vergadert en de meeste betrokkenen – medewerkers en cliënten – ook burgers van de gemeente Groningen zijn.

A.2. Vaststelling agenda

- Geen bijzonderheden. Als het lukt om het overblijvende onderwerp goed af te ronden, hoeft er niet tot 22.30 uur vergaderd te worden.

A.3. Langetermijnagenda en lijst moties en toezeggingen**Mw. Van Gijlswijk (SP):**

- Op pagina 1 van moties en toezeggingen: Vraag van de SP over hoe het zich verhoudt dat de gemeente een besluit neemt maar dat er bij Weerwerk ook een OR is. Aangezien dit een vraag is van 13 oktober 2010, is het verzoek of de wethouder hierop schriftelijk terug kan komen voor de volgende vergadering.
- Motie van SP over het onderzoeken van de mogelijkheden om tariefsverhogingen (sport, welzijn) te compenseren voor de Stadspas. Dit zou uiterlijk in maart aan de raad gerapporteerd worden. Wil dit graag voor de behandeling van de voorjaarsbrief, die als opmaat geldt voor de Begroting 2012.

Wethouder Pastoor:

- Er komt nog in maart een brief, deze is onderweg.
- Op bevoegdheden e.d. komt de wethouder binnenkort terug.
- De cliëntenraad heeft inmiddels een tijdelijke voorzitter. Deze doet onderzoek naar maatregelen om de situatie te verbeteren en stelt ook een profiel op voor een nieuwe voorzitter. Zodra meer bekend is, komt de wethouder hierop terug.
- Toezegging 10 november over uitstroom naar gesubsidieerde baan in casu vrijwilligerswerk: hierover is een brief onderweg.

- Toezegging van 9 februari over sociale werkvoorziening: brief verzonden aan de staatssecretaris, is onderweg.
- Toezegging van 9 februari om rente-omslagpercentage in het college aan de orde te stellen: is gedaan.
- Toezegging van 9 februari over evaluatie en verbeteringen bij SOZAWE: er is een brief met tussenstand onderweg naar de commissieleden.
- Motie van 24 november: daarover is net gezegd dat er in maart een brief komt.

Wethouder Schroor:

- Toezegging van 10 november, agendapunt A.4.: Marketing Groningen is inmiddels benaderd voor het idee om met *economic talents* in de stad iets te doen voor Marketing Groningen. Dit proces ligt in hun handen, het is afwachten wat eruit komt. Een deel van ETB (*Economic Talent Board*) maakt nu deel uit van Groningen Talent Group. Dit wordt beschouwd als een *follow-up*, waardoor de genoemde toezegging kan vervallen.

A.4. Rondvraag

Dhr. Van Keulen (VVD):

- In antwoord op schriftelijke vragen over de campagne van het GKB ontbreekt de toelichting hoe 'onhandige uitingen' in de toekomst te voorkomen. Graag alsnog een toelichting.

Wethouder Pastoor:

- Stelt dat men dit nooit voor de eeuwigheid kan voorkomen. Zegt toe dat dit, wat de wethouder betreft, niet meer zal gebeuren.

B.1. Arbeidsmarktbeleid

Inleiding door wethouder Schroor

Presentatie door prof. dr. Jouke van Dijk

Gelegenheid tot stellen van vragen en aansluitend een debat

Wethouder Schroor:

- Geen unieke, maar wel bijzondere manier om met commissieleden in discussie te gaan over tot verbeelding sprekend onderwerp 'arbeidsmarktbeleid'. Er is voor gekozen nu geen uitgewerkte nota te presenteren of startnotitie op te stellen, maar om dit proces samen op te starten, te ervaren hoe er binnen de commissie naar gekeken wordt. Niet alleen in de breedste zin, maar ook kijkend naar aanscherpingen en verfijningen. Daarna zal een uitgewerkte nota Arbeidsmarktbeleid worden verspreid.
- Hoopt op input van de commissie, na de presentatie van prof. dr. Jouke van Dijk.
- Geconstateerd in september 2010, na het in kaart brengen van de arbeidsmarkt regio Groningen, dat de volgende conclusies te trekken zijn:
 - Door de grote omvang van de stille arbeidsmarktreserve zal bij het aantrekken van de economie het aantal bijstandsgerechtigden niet gelijk afnemen.
 - De komende jaren ontstaan kansen door vervangingsvraag in de sectoren zorg, detailhandel, horeca en uitzendbranche (zijn deze viersectoren nog steeds herkenbaar?).
 - Er vinden nog steeds sectorale verschuivingen van producten naar diensten plaats, waardoor andere competenties worden gevraagd op de arbeidsmarkt, er is sprake van kwalitatieve *mismatch*.
 - De achterstand op de rest van Nederland was bijna ingehaald (wat betreft het percentage werkloze beroepsbevolking).
- Belangrijke vragen die in januari jl. uit de sessie met het college naar voren kwamen, zijn:
 - Wat zijn kansrijke sectoren? Gedacht wordt aan zorg en techniek.
 - Welke kansen en bedreigingen zien we?
 - Wat zijn voor de komende jaren de belangrijkste opgaven? (stimuleren duurzame werkgelegenheid, regionalisering, verhogen van de participatie)

- Wat gaan we anders doen?
- Op korte termijn met de commissie hierover in discussie.
- Positieve wedstrijd, met open veld, zonder dat tactieken vooraf zijn bepaald. De eerste doelpaal: arbeidsmarktbeleid zou vraaggericht moeten zijn in plaats van aanbodgericht. Zwart-wit gezegd: in het verleden was arbeidsmarktbeleid ‘aanbodgericht’. Er zijn genoeg mensen in ‘de kaartenbak’, hoe kan men die klaarstomen voor de arbeidsmarkt?
Er is een dringende noodzaak om ‘vraaggericht’ arbeidsmarktbeleid te ontwikkelen. Waar zijn de tekorten en de overschotten? Hoe kan men de *mismatch* wegwerken?
De tweede doelpaal: bij regionaal arbeidsmarktbeleid spreekt men over meer dan alleen de gemeente Groningen. Het is nog lastig om mensen buiten de gemeente in te zetten voor arbeid waar wel vraag naar is. Wat is de arbeidsmobiliteit op dit moment en wat is de gewenste arbeidsmobiliteit voor de toekomst?
- Het andere doel mag de commissie bepalen.

Presentatie door prof. dr. Van Dijk

(zie hand-out)

Vragen:

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Veel werkzoekenden die opgeleid zijn in techniek en zorg. Tegelijkertijd zijn er veel vacatures. Wat adviseert de heer Van Dijk om deze mensen bij die banen te krijgen?

Dhr. Van Dijk:

- Specifiek en individueel kijken waarom die persoon niet werkt. Persoonsgerichte aanpak is nodig. Helaas zijn er soms honderd werkzoekenden per *casemanager*, dan wordt het moeilijk om de juiste diagnose te stellen.

Mw. Van der Vegt (GroenLinks):

- Vraagt of te voorspellen is hoe het cijfer (2,31) van de ‘inkomende pendel’ zich zal ontwikkelen en of er bij het creëren van werkgelegenheid in de stad ook een toename van deze pendel te verwachten is.

Dhr. Van Dijk:

- Dat zou kunnen. In de toekomst zou het kunnen afnemen. Bijvoorbeeld als Meerstad een groot succes wordt en veel mensen uit Delfzijl daar gaan wonen, kunnen zij op de fiets naar het werk. Geen langeafstandspendel meer nodig. Te zien is dat hoger opgeleiden méér gaan pendelen, in ieder geval langere afstanden. Lager opgeleiden hebben vaker mobiliteitsprobleem, vanuit Oost-Groningen is het buitengewoon lastig om naar de stad te gaan, vooral voor jongeren die niet over een auto beschikken.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Er heerst een idee dat als men investeert in kennis en hoogopgeleidenbanen, dat dit ook een *spin-off* heeft voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Wat is de mening van de heer Van Dijk?

Dhr. Van Dijk:

- Recent onderzoek heeft uitgewezen dat dit inderdaad het geval is. Wanneer hoogopgeleiden samenwerken in een bedrijf met lager opgeleiden, heeft dit een gunstig effect op de positie van de lager opgeleiden. Bovendien besteden hogeropgeleiden meer taken uit (onder andere kinderopvang, huishoudelijk werk) die vooral werkgelegenheid opleveren voor lageropgeleiden. Hoger opgeleiden hebben vaak hogere inkomens, consumeren meer, gaan vaker naar onder andere restaurants, waardoor in de detailhandel banen worden gecreëerd die geschikt zijn voor mensen met een lagere opleiding. Verdringing is er niet zoveel. De banen verdwijnen voornamelijk op het middenniveau (mbo) door automatisering. Banen die niet geautomatiseerd kunnen worden zijn in winkels en in de zorg. Daar blijven altijd ‘handen’ nodig.

Mw. Grijpstra (PvdD):

- Is de groter wordende stroom forenzen die steeds langere afstanden aflegt, als een positieve ontwikkeling te zien?

Dhr. Van Dijk:

- Mensen kiezen er vaak zelf voor. Zeker voor korte tijd is reizen goed te doen. Voor sommige mensen is de baan zo leuk dat dit opweegt tegen de reistijd. Veel forenzen besteden de reistijd efficiënt. De beleving hangt erg van het individu af. Lager opgeleiden moeten niet gedwongen worden om lange afstanden te reizen. Dan kan het verschil tussen salaris en uitkering geheel opgaan aan reiskosten en dat is geen stimulans om te gaan werken. Voor de arbeidsmarkt is het goed dat er flexibiliteit is om lange afstanden te pendelen, voor het individu zijn er zeker nadelen.

Dhr. Luhoff (D66):

- De arbeidsmarkt wordt een steeds belangrijker factor voor economische groei, althans voor de beschikbaarheid van mensen. Is aanhanger van Richard Florida, die een aantal boeken heeft geschreven over het belang van het behouden van talentvolle mensen in je stad voor het aantrekken van bedrijvigheid. Vroeger was het zo dat mensen naar de bedrijven toe trokken voor werk, nu is het steeds vaker zo dat bedrijven naar de mensen toe trekken. Hoe staat de stad Groningen er (inter-)nationaal voor in dit verband, met haar kennisinstellingen? Heeft Groningen een goede uitgangspositie?

Dhr. Van Dijk:

- Dit vraagt een genuanceerd antwoord. Het door Florida geschetste beeld blijkt in zeer beperkte mate het geval te zijn. Hoger opgeleiden willen steeds vaker 'mooi wonen'. Groningen mag ver van de Randstad liggen, internationaal gezien telt dat niet zo. Verwachting is dat steeds vaker hoogopgeleiden in de omgeving van Groningen willen wonen omdat daar een bepaald niveau van (culturele) voorzieningen is. Het noorden is in het algemeen gunstig om hoger opgeleiden aan te trekken of te behouden, die wel pendelen naar hun werk. Noord-Nederland heeft een goede toekomst. Het blijkt ook dat de banen naar de mensen toeschuiven, maar alleen daar waar het mooi wonen is.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Op sheet 25 wordt gesproken over mensen met gesubsidieerde banen, *lieft bij reguliere bedrijven en organisaties*. Waarom reguliere bedrijven en organisaties in plaats van bijvoorbeeld Wsw?

Dhr. Van Dijk:

- Er blijkt een positiefffect te zijn op het functioneren van lager opgeleiden wanneer zij met hoger opgeleiden samenwerken.

Dhr. Rutte (VVD):

- De heer Van Dijk sprak over beleidshomeopathie. Hij kent Groningen goed. Wat zou een verstandige, doelgerichte maatregel kunnen zijn voor het arbeidsmarktbeleid in Groningen?

Dhr. Van Dijk:

- Beginnen met de zorg en de techniek, de sectoren waarover iedereen klaagt dat er geen banen zijn, te confronteren met de mensen 'in de bakken'. Het probleem vaststellen en dan kijken wat daaraan te doen is. Als dat lukt is de helft van de werkloosheid opgelost.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Je kunt ook aan de andere kant, bij de werkgevers beginnen. Laagopgeleiden werken vaak via het uitzendbureau en worden ontmoedigd omdat ze van de ene naar de andere baan worden gejaagd. Werkgevers zouden meer hun best mogen doen om mensen op een geschikte plaats te krijgen.

Dhr. Van Dijk:

- Dat zal deels het geval zijn. De tendens is echter: meer flexibiliteit op de arbeidsmarkt. Voor de onderkant van de arbeidsmarkt is dat soms een probleem. Flankerend beleid zou hier iets kunnen betekenen. Ziet niets in werkgevers te verplichten mensen die zij niet voortdurend nodig hebben, in vaste dienst te nemen.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Dan zou het probleem dus niet bij de individuele werkzoekende liggen, maar bij de arbeidsmarkt zelf, bij de werkgevers. Dan schort er dus iets aan de vraag. Er is sprake van

een economisch krachtenveld en waarschijnlijk meer toevalsfactoren dan alleen wat genoemd is in de presentatie.

Dhr. Van Dijk:

- Onderkent het probleem van uitzendbanen. Hij denkt toch dat er een beroep moet worden gedaan op bedrijven om mensen in dienst te nemen, om hen een kans te geven. Desnoods met garanties wanneer het echt niet bevalt. Door de komende vergrijzing wordt het sowieso krappert en zullen de bedrijven wel iets moeten doen.

Wethouder Schroor:

- De gemeente Groningen is ook een voorbeeld van een werkgever met veel tijdelijke banen en ook veel vaste banen. Door projecten is flexibiliteit nodig.
- Uit de Eemshaven komt voortdurend vraag om technisch personeel. Er is een programma ontwikkeld om mensen in aanraking te brengen met de kansen die daar liggen en te laten zien dat de arbeidsomstandigheden heel goed zijn. Daarnaast wordt ook gezocht naar een oplossing voor de *mismatch* die daar bestaat. Wat is de visie van de heer Van Dijk daarop, als het gaat om arbeidsmobiliteit?

Dhr. Van Dijk:

- Herkent het beeld dat wordt geschetst. Er zijn in Eemshaven zeker banen waar mensen geschikt voor gemaakt kunnen worden, die het nu nog niet zijn. Ook bij schoolkeuze zou hiermee rekening gehouden moeten worden. Beeldvorming door ouders is ook bepalend. Basisschoolkinderen zouden een fabriek kunnen bezoeken. Zij moeten op twaalf- tot veertienjarige leeftijd keuzes maken voor een studierichting. Daarom moeten zij eerder in contact worden gebracht met de praktijk.

Wethouder Schroor:

- Dit gaat om investering op lange termijn, laten zien dat werken in techniek goede banen kan opleveren. Maar wat kan op korte termijn gedaan worden?

Dhr. Van Dijk:

- Er zijn zesduizend werkzoekenden bij het UWV in techniek, waarom kunnen die niet naar de Eemshaven? Hebben zij niet de juiste richting, is vervoer het probleem? Dat moet worden onderzocht!

De voorzitter dankt de heer Van Dijk voor zijn presentatie en vraagt hem om nog aanwezig te blijven bij de discussie, die zal worden gevoerd aan de hand van een aantal stellingen.

Stelling 1:

De gemeente heeft geen rol in het arbeidsmarktbeleid: door vergrijzing en ontgroening maar ook een herstel van de economische groei lossen de problemen (werkloosheid, onvervulbare vacatures) zich vanzelf op.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Stelt voor om iemand het woord te geven die het met deze stelling eens is. Hij kan zich niet voorstellen dat dat er veel zullen zijn.
- Vindt dat er bij de *mismatch* op de arbeidsmarkt zal moeten worden bijgestuurd en bijgeschaafd.

Stelling 2:

Om te voorkomen dat de verschillen op sociaal-economisch gebied tussen stad en ommeland de komende jaren groter gaan worden, moet de gemeente Groningen een trekkersrol gaan spelen in het regionale arbeidsmarktbeleid.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Groningen heeft die trekkersrol eigenlijk al in Noord-Nederland. Maar over welke regio spreekt men precies? Groningen-Assen of groter? Er ontwikkelt zich een soort 'landelijke arbeidsmarkt hoger opgeleiden' waardoor het ook kan gebeuren dat er vooral mensen in Groningen komen wonen en elders werken.

Dhr. Van Dijk:

- Als hoger opgeleiden hier alleen wonen maar niet werken, levert dat toch ook werkgelegenheid op. Als er kinderen komen, moeten die naar school en er worden ook boodschappen gedaan.

Wethouder Pastoor:

- Wat is dan precies een trekkersrol?

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Het centrum van de werkgelegenheid zijn in de regio en heel veel banen hebben. Als je kijkt naar regionaal beleid, moet Groningen dan ook een rol spelen om anderen te vertellen hoe zij hun arbeidsmarktbeleid moeten invoeren? Dat lijkt de heer Van Keulen niet.

Wethouder Pastoor:

- Er is net geconstateerd dat er drieduizend Wajongers zijn in de stad. Kijkend naar het aantal mensen dat werkzaam is in de sociale werkvoorziening en wetend hoe die voorziening onder druk komt te staan, vindt men dan dat men als stad een trekkersrol te vervullen heeft, om arbeidsplaatsen te creëren voor grote aantallen aan de onderkant van arbeidsmarkt?

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Het is prima dat er arbeidsplaatsen worden gecreëerd voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Hoger opgeleiden brengen positieve gevolgen mee voor werkgelegenheid voor lager opgeleiden. Vindt niet dat er heel veel banen moeten worden gecreëerd in de sociale werkvoorziening. Van echte banen bij 'normale' bedrijven en organisaties wordt iedereen gelukkiger. Als het gaat om te laten zien dat buiten Wsw en gesubsidieerde arbeid ook lager opgeleiden goed kunnen functioneren, dan is spreker het met voorgaande eens.

Dhr. Luhoff (D66):

- Er zitten twee vragen in deze stelling: heeft Groningen een voortrekkersrol en zo ja, waarom? Het belang voor de stad om deze rol te spelen is het belang dat Groningen heeft om aantrekkelijk te zijn als stad voor mensen om zich te vestigen. Het is een economisch belang, niet alleen voor de stad, maar ook als stad in de regio, een aantrekkelijk en interessant gebied te zijn om te wonen en te werken.

Wethouder Schroor:

- In Groningen zijn er drie arbeidsregio's. Men hoeft niet de hele provincie op sleeptouw te nemen. Er is hier een groot arbeidspotentieel, groot banenpotentieel, er wordt bij de sector economie vooral in banen voor hoger opgeleiden geïnvesteerd. Tweede aspect: hoe haalt men mensen uit 'de bakken' en krijgt men die aan het werk? Derde aspect: is er een *mismatch* tussen vraag en aanbod, overschot in een bepaalde sector?
- Een voortrekkersrol betekent ook dat je vraag en aanbod in een regio inventariseert en daar met elkaar beleid op voert. Dat is een hele uitdaging.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Er is op twee manieren naar te kijken: ideologisch is de PvdA voor verkleinen van sociaal-economische verschillen; solidariteit van stad met het ommeland is dan belangrijk. Bij pragmatisch bekijken: samenwerking versterkt alles. De stad is de grootste en de sterkste, dus zal logischerwijs de trekkersrol vervullen.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Hoe ziet mevrouw Bloemhoff die rol?

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Kijken wat men samen kan doen.

Mw. Van Gijlswijk(SP):

- Men moet juist niet blijven steken in *taskforce*, platforms en convenanten. Samenwerken lijkt erg logisch. Wat is nu die voortrekkersrol; hopelijk niet dat iedereen in de stad moet komen werken en er straks geen werkgelegenheid meer is in het ommeland.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Plaats de nadruk op samen. Kennis, energie en ambtelijke capaciteit zullen voornamelijk uit de stad komen, maar het moet gezamenlijk gebeuren.

Mw. Van der Vegt (GroenLinks):

- Zou men ook kunnen kijken naar onderwijs in de regio? Mogelijk is er ook in regioverband sprake van een *mismatch* tussen vraag en opleiding?

Wethouder Pastoor:

- Er is een groot experiment bij *Seaports Xperience Center*. Vraag en aanbod van mbo-studenten laten koppelen, gratis onderwijs met baangarantie. Het experiment loopt en is volgens de wethouder ook succesvol.

Dhr. Rutte (VVD):

- Interessant voorbeeld waarbij de leidende rol niet zozeer bij de stad ligt, maar bij een grote werkgever. Geen samenwerking of convenanten, dat is niet het juiste beleid. Als men regionaal kan helpen door de mismatch in kaart te brengen en daarop te sturen, dan heeft men beleid dat zinvol is.

Wethouder Pastoor:

- Denkt dat mevrouw Bloemhoff doelde op samenwerking als gemeente met de werkgevers in de stad en de regio om te inventariseren waar de *mismatch* uit bestaat en in welke mate je kunt proberen om deze op te lossen.

Wethouder Schroor:

- Men heeft een platform, de regio Groningen/Assen. Vanuit de regiovisie wordt binnen het platform Bedrijventerreinen ingezet op verbreding naar het thema 'economie'. Dat gaat veel verder dan alleen het afstemmen van vierkante meters. Een van de elementen is arbeidsmarktbeleid, zonder een doublure te zijn van de gemeente Groningen. Praktische benadering van bedrijven, hoe kan men ondersteunen, hoe kan men participeren? Dit zijn aardige initiatieven en geen homeopathie.

Stelling3:

Om vraag en aanbod beter op elkaar te laten aansluiten, mogen werkzoekenden een werk-leeraanbod met een baanintentie/garantie in kansrijke sectoren (zorg en techniek) niet langer weigeren. Het stopzetten van de uitkering moet dan tot de mogelijkheden behoren.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Het doel moet zijn dat iedereen het beste af is in een normaal betaalde, reguliere baan. Het sanctioneren moet geen doel zijn om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen. Als iemand baangarantie kan krijgen, zou dit wel verplicht kunnen worden. Stopzetten van uitkeringen levert ook problemen op andere gebieden op, die de maatschappij ook veel geld kosten.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- De stelling is op twee punten ongenueanceerd. Vraag en aanbod en stopzetten van uitkering: zegt mevrouw Van Gijlswijk dat men mensen wel sancties kan opleggen op het moment dat zij weigeren een bepaald traject te doen?

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Nee. Als mensen bij het begin van een traject weten dat ze een baangarantie hebben, is enige zachte dwang toegestaan. Maar alleen bij een normaal betaalde, reguliere baan. En niet het zoveelste traject en er is vervolgens geen perspectief.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Wil hierop reageren. Kijkend naar de Wet WIJ gebeurt dit voor mensen onder de 27 jaar al; zij krijgen pas een uitkering als ze scholing krijgen of gaan werken.
- Stelt dat er goed gekeken moet worden naar het individu, op maat kijken hoe je iemand op de arbeidsmarkt kunt brengen.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Als men het op deze manier wil aanpakken, zijn daar de mogelijkheden wel voor. Is bang dat het niet echt een oplossing is. Heeft zorgen over de sectoren zorg en techniek: enerzijds zijn er vacatures, anderzijds zijn er werkzoekenden die wel een opleiding hebben. UMCG haalt verpleegkundigen uit India, terwijl de bakken hier vol staan met mensen die wel een opleiding in de zorg hebben. Ziet meer in scholing en opleiding dan in sancties, maar weet niet of dit genoeg is.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Vraagt de heer Van Dijk om zijn visie te geven.

Dhr. Van Dijk:

- Het is voor te stellen dat men mensen wil dwingen een opleiding te volgen. Wanneer een sanctie wordt opgelegd waardoor er geen inkomen meer is, kunnen er ook andere dingen gebeuren. Mensen moeten wel een prikkel krijgen en of die in voldoende mate aanwezig is, in niet duidelijk.

Wethouder Pastoor:

- Heeft de indruk dat instellingen zeggen dat er een dreigend tekort is, maar wanneer je daarna met een 'bak vol vrouwen' aankomt, haakt de instelling vaak af. Er is een groot verschil tussen kortetermijndenken (geen geld, geen tijd, overbelasting e.d.) en de lange termijn (geen arbeidskrachten). Wat kan hieraan gedaan worden?

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Veel vrouwen willen graag werken in de thuiszorg. Door wetgeving worden er allerlei eisen gesteld, waardoor heel veel activiteiten niet meer mogen worden uitgevoerd. Daarvoor is opnieuw scholing nodig. Er zijn situaties bekend van vrouwen die meer dan twintig jaar in de thuiszorg werken en ineens bepaalde werkzaamheden niet meer mogen uitvoeren. Dit is een van de redenen van het probleem tussen vraag en aanbod in de zorg.

Dhr. Verhoef (CU):

- Verbaast zich over de kansen die er zouden zijn in de zorg. Werkt zelf bij UMCG. De laatste maanden staan er niet meer dan twee vacatures voor zorgend personeel op intranet. Denkt dat het niet klopt dat er een *mismatch* is; er werken nu wel veel ouderen in de zorg, het is wachten op de pensioenleeftijd, dan komen er weer banen bij.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Het gaat niet zozeer om tekort aan personeel in de *cure*, maar in de *care* (instellingen). Wethouder Pastoor noemde het afhaken van instellingen, maar misschien moeten de werkgevers veel meer worden verleid om mensen in dienst te nemen.

Dhr. Rutte (VVD):

- Er wordt gesproken over vrouwen bij zorginstellingen die niet aangenomen worden. Werk-leeraanbod: wie investeert in het leergedeelte? Daar zouden beleidsmatige beslissingen over genomen kunnen worden.

Wethouder Pastoor:

- Er zijn altijd mensen die een hoger niveau nooit halen. De eisen die men stelt aan de mensen voor de banen die worden aangeboden, zijn voor een bepaald deel van de bevolking niet haalbaar.

Stelling 4:

De enige oplossing om ervoor te zorgen dat er aan de onderkant van de arbeidsmarkt voldoende werkgelegenheid blijft voor kansarmen is werkgevers te verplichten om deze in dienst te nemen (quota).

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Dateen deel in de arbeidsmarkt het hogere niveau niet aankan, waardoor een werk-leer aanbod niet zou passen, is waarschijnlijk ook zo. Maar dat hoeft niet te betekenen dat die personen niet meer aan het werk komen. Er is ook gezegd dat er een groter aanbod aan laaggeschoolde arbeid kan komen, mits men een andersoortige diensteconomie krijgt. Dat laat zich qua beleid niet 'pakken', maar dan moet er een andersoortige *mismatch* worden overbrugd.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Is het heel erg eens met deze stelling. Is kortgeleden bij de sociale werkplaats geweest. Dit was erg interessant. Kan de gemeente nu niet een voortrekkersrol vervullen door mensen hiervan aan te nemen binnen de gemeentelijke organisatie?

Wethouder Schroor:

- Men komt binnenkort met een nieuwe notitie over personeelsbeleid (vervolg op 'Personeel in balans'). Zal worden gepresenteerd in de commissie F&V. Daarin komen zaken als flexibele arbeid, arbeidsmobiliteit e.d. aan de orde.

Mw. Grijpstra (PvdD):

- Zou het jammer vinden dat arbeidsmarktbeleid vooral gericht is op het verplichten en sancties. Ziet liever stimulering van arbeid dan verplichten door middel van sanctionering.
- Is onaangenaam verrast dat *best practices* niet bekend zijn. Men is toch al lang bezig met arbeidsmarktbeleid. Wordt er niet voldoende gemonitord, geëvalueerd? Waar zit het in?

Mw. Kuik (CDA):

- Prima dat de gemeente hierin een stimulerende rol gaat spelen. Denkt niet dat bedrijven verplicht moeten worden; belonen en stimuleren is beter.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Er is aannemers gevraagd bij grote bouwprojecten 5% van de werklozen bij die projecten te betrekken. Er komen nog diverse bouwprojecten in deze gemeente. Er zijn de afgelopen dertig, veertig jaar diverse instrumenten beschikbaar gekomen, maar het gaat nog steeds niet vanzelf. Zou graag een quotum willen, helaas gaat de gemeenteraad van Groningen hier niet over en moet men hiervoor bij de landelijke wetgever zijn.

Voorzitter:

- Wil tot afronding komen, vraagt of er nog dingen mee te geven zijn aan het college.
- Hoe wil wethouder Schroor verder met dit onderwerp?

Wethouder Schroor:

- Dank aan commissie voor alle input. De doelpalen waren neergelegd, nu heeft de commissie een aantal lijnen aangegeven. Deze informatie wordt meegenomen in een analyse om te komen tot een eerste opzet 'Arbeidsmarktbeleid'. Praktisch, resultaatgericht en vraaggericht worden hierin meegenomen. Er wordt getracht de wereld van de economie en de wereld van sociale zaken samen te brengen en daarbij niet te vervallen in overlegstructuren die men gewend is. Een meetbaar resultaat in de regio krijgen is een hele opgave. Arbeidsmarktbeleid is voor een gemeente relatief moeilijk meetbaar en een gemeente heeft relatief weinig invloed. In juni komt er een conceptnota, startnota. Stelt de commissie voorde nota status 'concept' te geven, neer te leggen en dan te kijken of men op koers zit. Na eventuele bijstelling komt er een definitieve nota rond de herfst. Men zal met bedrijven en partners sparren om te kijken hoe en wat men zou kunnen doen. Het is de bedoeling om het concept definitief te maken in de commissie in de herfst.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Complimenteert de wethouders en de voorzitter en wenst hen succes.

Voorzitter:

- Dankt spreker Van Dijk en alle aanwezigen voor hun bijdragen.

Huishoudelijk deel

Voorzitter:

- Er is nog een niet-geagendeerd punt, te weten het afscheid van commissiegriffier Fimke Hijlkema. Zij wordt geroemd om haar professionaliteit en haar buitengewone alertheid. De commissie zal bovendien haar altijd vrolijke persoonlijkheid zeer gaan missen.

C.1 Ingekomen stukken

Voorzitter:

- Hiervan is een overzicht verstrekt, dit kan voor kennisgeving worden aangenomen.

C.2 Vaststelling verslag vergadering commissie Werk en Inkomen 9 februari 2011

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Wil graag een correctie laten aanbrengen. Op A.3, LTA bij lijst moties en toezeggingen ging het niet om de motie toekomst SOZAWE maar om de Wsw, de sociale werkvoorziening.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Het punt betreffende definitieve nieuwbouw SOZawe moet iets specifieker: er staat dat de kosten elders en apart besproken zouden moeten worden. Het ging er juist om dat rentebepaling en rente-omslagpercentage en de gevolgen ervan in de commissie F&V besproken zouden moeten worden.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur.